

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok
gazdálkodásának ellenőrzéséről
Somogygeszti Község Roma Nemzetiségi Önkormányzat

13168

2013. december

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-0094-026/2013.

Témaszám: 1105

Vizsgálat-azonosító szám: V06060318

Az ellenőrzést felügyelte:

Horváth Balázs

felügyeleti vezető

Az ellenőrzést vezette és az ellenőrzés végrehajtásáért felelős:

Preller Zsuzsanna

ellenőrzésvezető

A számvevőszéki jelentést készítették és a jelentés összeállításában közreműködtek:

Eigner György Zoltán

számvevő tanácsos

Moder Beatrix

számvevő

Az ellenőrzést végezték:

Vojcsekné Szabó Ágnes

számvevő tanácsos

Keszthelyi Zoltán

számvevő tanácsos

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK	8
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	10
1. A Nemzetiségi és a Települési Önkormányzat együttműködésének szabályszerűsége	10
2. A gazdálkodási feladatok ellátásának szabályszerűsége	11
2.1. A költségvetésre és zárszámadásra, valamint a kincstári adatszolgáltatás rendjére vonatkozó jogszabályi előírások betartása	11
2.2. A Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága	12
2.3. A pénzügyi kontrollok működése	13
3. A Nemzetiségi Önkormányzattal összefüggő gazdálkodási feladatok belső ellenőrzése	14
4. A 2011. évi feladatalapú támogatás felhasználásának, elszámolásának szabályszerűsége	15
5. A Nemzetiségi Önkormányzat feladatellátása	15
MELLÉKLET	
1. számú A Nemzetiségi Önkormányzat 2011. évi és 2012. I. félévi gazdálkodásának főbb adatai, mutatói	
FÜGGELÉKEK	
1. számú Értelmező szótár	
2. számú A pénzügyi kontrollok működésének értékelése	

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Jogszabályok

Áht. ₁	1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról (hatályos 2011. december 31-ig)
Áht. ₂	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (hatályos 2011. december 31-étől)
ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről (hatályos 2011. július 1-jétől)
Nek. ₁ tv.	1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól (hatályos 2011. december 31-ig)
Nek. ₂ tv.	2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól (hatályos 2011. december 20-tól)
Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről
Áhsz.	249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól
Ámr.	292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről (hatályos 2011. december 31-ig)
Ávr.	368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (hatályos 2012. január 1-jétől)
Ber.	193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről, hatályos 2011. december 31-ig
Bkr.	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről (hatályos 2012. január 1-jétől)
támogatási kormányrendelet	a kisebbségi önkormányzatoknak a központi költségvetésből, valamint fejezeti kezelésű előirányzatból nyújtott támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről szóló 342/2010. (XII. 28.) Korm. rendelet (hatályon kívül helyezte a 28/2012. (III. 6.) Korm. rendelet a nemzetiségi célú előirányzatokból nyújtott támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről; jelenleg hatályos a 428/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a nemzetiségi célú előirányzatokból nyújtott támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről)
Települési Önkormányzat SZMSZ-e	Somogygeszti Község Önkormányzatának 6/2011. (IX. 8.) számú rendelete a Szervezeti és Működési Szabályzatról

Szórövidítések

ÁSZ	Állami Számvevőszék
Jegyző	Mernyei Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője (2013. január 1-től)
Kincstár	Magyar Államkincstár Vas Megyei Igazgatósága
körjegyző ₁	Somogyaszaló – Magyaregres – Somogygeszti Községek körjegyzője (2008. 01. 01-től 2011. 12. 31-ig)

körjegyző ₂	Mernye, Polány, Ecseny, Felsőmocsolád és Somogyeszi Községek Körjegyzője (2012. 01. 01-től 2012. 12. 31-ig)
Körjegyzőség ₁	Somogyaszaló – Magyaregres – Somogyeszi Községek Körjegyzősége (2008. 01. 01-től 2011. 12. 31-ig)
Körjegyzőség ₂	Mernye, Polány, Ecseny, Felsőmocsolád és Somogyeszi Községek Körjegyzősége (2012. 01. 01-től 2012. 12. 31-ig)
Körjegyzőség ₂ SZMSZ-e	Mernye, Polány, Ecseny, Felsőmocsolád és Somogyeszi Községek Körjegyzőségének Szervezeti és Működési Szabályzata (2012. 01. 01-től 2012. 12. 31-ig)
Nemzetiségi Önkormányzat	Somogyeszi Község Cigány Kisebbségi Önkormányzat 2012. január 20-áig, Somogyeszi Község Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2012. március 27-ig
Nemzetiségi Önkormányzat elnöke	Somogyeszi Község Cigány Kisebbségi Önkormányzatának elnöke 2012. január 20-áig, Somogyeszi Község Roma Nemzetiségi Önkormányzatának elnöke 2012. március 27-ig
Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete	Somogyeszi Község Cigány Kisebbségi Önkormányzatának Képviselő-testülete 2012. január 20-áig, Somogyeszi Község Roma Nemzetiségi Önkormányzatának Képviselő-testülete 2012. március 27-ig
polgármester Támogató	Somogyeszi Község Önkormányzatának polgármestere A támogatást nyújtó Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
Települési Önkormányzat	Somogyeszi Község Önkormányzata
Települési Önkormányzat Képviselő-testülete	Somogyeszi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

JELENTÉS

a helyi kisebbségi/nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzéséről Somogygeszti Község Roma Nemzetiségi Önkormányzat

BEVEZETÉS

Az államháztartás részét, az önkormányzati alrendszer egyik elemét képezik a nemzetiségi önkormányzatok, amelyek jogi személyek és a Nek.^{1,2} tv.-ben meghatározott önálló feladat- és hatáskörökkel rendelkeznek. A nemzetiségi önkormányzatok az önkormányzati, illetve testületi működtetés mellett a helyi nemzetiségi közügyek változatos formában való ellátásában vesznek részt.

A nemzetiségi önkormányzatok, illetve a települési önkormányzatok között a jelenlegi szabályozás szerint nincs alá-fölérendeltségi viszony. A nemzetiségi önkormányzatok azonban sajátos közjogi helyzetben vannak, mert a jogállásukat tekintve önkormányzatok, ám függnek a székhelyük szerinti települési önkormányzat hivatalától, amely ellátja a nemzetiségi önkormányzatok vonatkozásában a megállapodásban rögzített gazdálkodási feladatokat.

A nemzetiségek helyzete, támogatása mind hazai, mind európai uniós szinten kiemelt figyelmet kap napjainkban. A nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodására és támogatási rendszerére vonatkozó jogszabályok a 2010-2012. években jelentős változásokon mentek át, amelyek érintették a feladat-alapú támogatásra fordítható költségvetési keret megállapítását, az operatív gazdálkodási jogkörök szabályozását, az elkülönített könyvvizetés alkalmazását, a belső ellenőrzés szabályozását.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodási kereteinek kialakítása, gazdálkodása és feladatellátása megfelelt-e a hatályos jogszabályoknak.

Ennek keretében ellenőriztük, hogy:

- a Nemzetiségi Önkormányzat és a Települési Önkormányzat együttműködésének szabályozása, a Települési Önkormányzat SZMSZ-ében, a megállapodásban előírt működési feltételek biztosítása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak;
- a felek együttműködése megfelelt-e a megállapodásnak a gazdálkodási feladatok szabályszerű ellátásában, betartották-e a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásához kapcsolódóan a költségvetésre és zárszámadásra, a

gazdálkodás szabályozására, az operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlására vonatkozó jogszabályi előírásokat;

- a jegyző biztosította-e a Polgármesteri Hivatal belső ellenőrzése keretében a Nemzetiségi Önkormányzattal összefüggő gazdálkodási feladatok belső ellenőrzését;
- a 2011. évi feladatalapú támogatás felhasználása, a folyósított feladatalapú támogatással történő elszámolás az előírásoknak megfelelően történt-e;
- a Nemzetiségi Önkormányzat feladatellátása összhangban volt-e a vonatkozó jogszabályi előírásokkal.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az ellenőrzött időszak: a 2011. január 1. – 2012. június 30.

Ellenőrzött szervezet: Somogyeszi Község Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a gazdálkodási feladatait 2011. december 31-ig ellátó Somogyaszaló-Magyaregres-Somogyeszi Községek Körjegyzősége, 2012. január 1-től Mernye - Polány - Ecseny - Felsőmocsolád - Somogyeszi Községek Körjegyzősége (jelenleg Mernyei Közös Önkormányzati Hivatal)

Az ellenőrzés jogszabályi alapja: az ÁSZ tv. 5. § (2)-(3) és (6) bekezdései

Az ellenőrzés szakmai módszertana az ÁSZ hivatalos honlapján (www.asz.hu) közzétett szakmai szabályokon alapult, amely a Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete (INTOSAI) által kiadott nemzetközi standardok (ISSAI) figyelembevételével készült.

A fogalmak magyarázatát az 1. számú függelék, a pénzügyi kontrollok megfelelősége értékelésénél alkalmazott egységes minősítési szempontokat a 2. számú függelék tartalmazza.

Az ellenőrzés lefolytatásához a Települési Önkormányzat és a Nemzetiségi Önkormányzat tanúsítványok kitöltésével és a kapcsolódó dokumentumok elektronikus megküldésével szolgáltatott adatokat. A tanúsítványokon szerepeltetett adatok, információk ellenőrzése és szükség szerinti javítása a helyszíni ellenőrzés keretében történt.

Az ÁSZ az ellenőrzés megállapításait az ellenőrzött időszakban hatályos, az intézkedést igénylő megállapításokra tett javaslatokat a jelenleg hatályos jogszabályok alapján fogalmazta meg.

A Nemzetiségi Önkormányzat 2010-ben alakult, elnöke a 2010. évi helyhatósági választások óta látta el feladatát. A Nemzetiségi Önkormányzat intézményt, gazdasági társaságot és más szervezetet nem alapított, illetve ezek társulásában nem vett részt. A négytagú Képviselő-testület munkája segítésére bizottságot nem hozott létre. A Nemzetiségi Önkormányzat a költségvetési beszámolója szerint a 2011. évben 515 ezer Ft költségvetési bevételt ért el és 515 ezer Ft költségvetési kiadást teljesített. A 2012. évben 600 ezer Ft eredeti költségvetési bevételi és kiadási előirányzatot terveztek. A 2012. I. félévi beszám-

molója alapján a módosított költségvetési bevételi és kiadási előirányzat 647 ezer Ft, a teljesített költségvetési bevétel 264 ezer Ft, a teljesített költségvetési kiadás pedig 106 ezer Ft volt. A 2011. évi és a 2012. I. féléves gazdálkodási adatokat részletesen az 1. számú mellékletben mutatjuk be. Az ÁSZ a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodását korábban nem ellenőrizte.

A Nemzetiségi Önkormányzatot 2013. március 27-én a Helyi Választási Bizottság az 1/2013. (III. 27.) HVB határozatával megszüntette, mert a képviselők száma egy főre csökkent, és a 2010. október 3-án megtartott kisebbségi önkormányzati képviseléválasztás hivatalos eredménye szerint nincs soron következő személy, aki képviselőként léphetne a Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületébe. A jegyző értesítette¹ a megszüntetésről az Országos Roma Önkormányzatot, amely azonban a Nek.₂ tv. 139. § (1) bekezdésében előírtak szerinti ideiglenes kezelésbe vételről – a helyszíni ellenőrzés befejezéséig – nem határozott. A Nemzetiségi Önkormányzat elnöke nem tett eleget a Nek.₂ tv. 140. § (1) bekezdésében előírt kötelezettségének, mivel az önkormányzati vagyon, ezen belül a központi költségvetésből származó támogatás jogszerű és időarányos felhasználásáról nem számolt el.

A Nemzetiségi Önkormányzatot – az általa benyújtott kérelemnek helyt adva – a Magyar Államkincstár Somogy Megyei Igazgatósága 2013. május 7-i dátummal törölte a közhiteles törzskönyvi nyilvántartásból.

Az ÁSZ tv. 29. § (1) bekezdése szerint a jelentéstervezetet megküldtük a polgármester és a jegyző részére, akik az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdésében foglalt észrevételezési jogukkal nem éltek, a jelentéstervezetre észrevételt nem tettek.

¹ A Mernyei Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője a 1732-6/2013. ügyiratszámú, 2013. május 2-án kelt levelében értesítette az Országos Roma Önkormányzatot a Nemzetiségi Önkormányzat megszűnéséről.

I. ÖSSZEGŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK

A **Nemzetiségi és a Települési Önkormányzat együttműködésének szabályozása** részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak. Az együttműködés a 2011. évben határidőben jóváhagyott megállapodáson alapult, azonban a megállapodás az Áht.₁-ben meghatározott előírásoknak nem felelt meg. A 2012. évben a megállapodás felülvizsgálatára és a Nek.₂ tv.-ben előírt új megállapodás megkötésére határidőn túl került sor. A 2012. július 1-jétől hatályos megállapodás a Nek.₂ tv. előírásai ellenére nem tartalmazta a törzskönyvi nyilvántartásba vétellel és az adószám igénylésével kapcsolatos határidőket, az érvényesítési feladatot ellátó személy kijelölését, a Nemzetiségi Önkormányzat kötelezettségvállalásának szabályait, a működési feltételek és a gazdálkodás részletszabályait, és a körjegyző₂ jelzési kötelezettségét a Nemzetiségi Önkormányzat képviselő-testületi ülésein észlelt törvénysértés esetén.

A Nemzetiségi Önkormányzat **költségvetésére és zárszámadására** vonatkozó jogszabályi előírásokat részben tartották be. A költségvetési és zárszámadási határozatokat egymással összehasonlítható szerkezetben készítették el, azokat változatlan formában építették be a Települési Önkormányzat költségvetési és zárszámadási rendeleteibe. Az Ámr.-ben előírt határidőn túl fogadta el a Képviselő-testület a 2011. évi költségvetési határozatot, amely az Ámr. előírása ellenére nem tartalmazta az előirányzat felhasználási ütemtervet. A 2012. évi költségvetés előterjesztésekor az Áht.₂ előírását figyelmen kívül hagyva nem mutatták be az előirányzat felhasználási tervet. A körjegyző₂ 2012. I. félévben a Nemzetiségi Önkormányzatra vonatkozó kincstári adatszolgáltatási kötelezettségének határidőben eleget tett.

A Nemzetiségi Önkormányzat **gazdálkodásának szabályozása** nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. A Körjegyzőség_{1,2} az Áhsz.-ben foglaltak ellenére az ellenőrzött időszakban nem rendelkezett – hatályba léptetett – számviteli politikával, leltározási és leltárkészítési, eszközök és források értékelési és pénzkezelési szabályzatokkal, valamint számlarenddel. A körjegyző_{1,2} nem készítette el az Ámr. előírása ellenére az ellenőrzési nyomvonalat, a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjét, a kockázatkezelési szabályzatot, és az Áht.₁ szerinti folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés szabályozását. Az ellenőrzött időszakban az operatív gazdálkodási jogkörök kialakítása nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, mert a Körjegyzőség_{1,2} – a Nemzetiségi Önkormányzatra is kiterjedő hatályú, hiteles – gazdálkodási jogkörök szabályzatával nem rendelkezett. A körjegyző₁ az Ámr. előírásai, a körjegyző₂ az Áht.₂, és az Ávr. előírásai ellenére nem jelölte ki az érvényesítési feladatokat ellátó személyt. A 2012. I. félévben a pénzügyi ellenjegyzésre felhatalmazott személy feladatai nem terjedtek ki a Nemzetiségi Önkormányzat kiadási előirányzatai terhére vállalt kötelezettségek pénzügyi ellenjegyzésére.

Az ellenőrzött időszakban a **pénzügyi kontrollok működése** a működési célú pénzeszközátadások, valamint a dologi és egyéb folyó kiadások teljesítésénél **gyenge volt**, a hibák száma a lényegességi szintet, a kritikus hibahatárt elérte. A 2011. évben az Ámr. előírásait figyelmen kívül hagyva a kötelezettségvállal-

lalásokra ellenjegyzés nélkül került sor, a szakmai teljesítés igazolását nem végezték el, illetve olyan személy végezte, akinek ellenőrzési és igazolási jogosultsága nem volt megállapítható, továbbá a kifizetéseket az utalvány ellenjegyzése nélkül teljesítették. A 2012. I. félévben az Áht.₂ előírásai ellenére a kötelezettségvállalásra pénzügyi ellenjegyzés nélkül került sor, a teljesítés igazolására jogosult személy az Ávr. előírása ellenére nem végezte el ellenőrzési és igazolási feladatát, az érvényesítést kijelöléssel nem rendelkező személy, jogosulatlanul végezte.

A körjegyző_{1,2} az ellenőrzött időszakban a Számv. tv. előírását megsértve nem biztosította a beszámoló és a főkönyvi könyvelés közötti egyezőséget.

A Nemzetiségi Önkormányzat a 2011. évben 214 ezer Ft **feladatalapú támogatásban** részesült, melyet a tárgyévben a jogszabályi előírásokkal összhangban felhasznált. A támogatási kormányrendeletben hivatkozott Áht.₁-ben előírt elszámolás nem történt meg. A támogatás felhasználását, elszámolását a jogosult szervezetek nem ellenőrizték.

A Nemzetiségi Önkormányzat **feladatellátásának tárgya** részben volt összhangban a Nek._{1,2} tv. előírásaival. Biztosította az ellenőrzött időszakban a nemzetiségi közügyek keretében az alapvető feladatához szükséges szervezeti, személyi és anyagi feltételeket. Feladatot látott el a képviselt közösség kulturális autonómiája megerősítése érdekében a kisebbségi oktatás és a hagyományápolás területén. Az ellenőrzött időszakban magánszemélyeknek nyújtott visszatérítendő támogatás azonban nem minősült a Nek._{1,2} tv.-ben meghatározott nemzetiségi közügynek.

A Körjegyzőség₁ 2011. évi ellenőrzési tervét megalapozó kockázatelemzés az Ámr. előírásai ellenére nem terjedt ki a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával összefüggő végrehajtási feladatok ellátására. A Körjegyzőség₂ 2012. évi belső ellenőrzési terve nem kockázatelemzés alapján készült, a Ber. előírásával ellentétesen. Belső ellenőrzést a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával összefüggő végrehajtási feladatok tekintetében az ellenőrzött időszakban nem terveztek és nem végeztek. A körjegyző_{1,2} az ellenőrzött időszakban az Áht.₁, illetve az Áht.₂ ellenére nem biztosította a Körjegyzőség_{1,2} belső ellenőrzése keretében a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával összefüggő végrehajtási feladatok belső ellenőrzését.

Az ellenőrzés megállapításai alapján, az észrevételezésre megküldött jelentéstervezetben a Nemzetiségi Önkormányzat megszűnésével kapcsolatban intézkedést igénylő megállapítást és javaslatot fogalmaztunk meg, amely végrehajtásáról az ellenőrzés időszakában intézkedési tájékoztatást adott a jegyző. A Nemzetiségi Önkormányzat vagyonának ideiglenes kezelésbe adására tett kezdeményezést és a visszatérítési kötelezettséggel nyújtott támogatások visszakövetelésének szükségességéről a jelzést a beküldött dokumentumokkal igazolták. Figyelemmel az ÁSZ ellenőrzés hasznosítására intézkedést igénylő megállapítást, javaslatot már nem szerepeltetünk.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A NEMZETISÉGI ÉS A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK SZABÁLYSZERŰSÉGE

A Nemzetiségi és a Települési Önkormányzat között létrejött **együttműködési megállapodások részben feleltek meg** a jogszabályi előírásoknak.

A 2011. december 31-én hatályos együttműködési megállapodás² az Áht.¹ 66. §-ában foglalt előírás ellenére nem tartalmazta a finanszírozás rendjének szabályozásához kapcsolódóan a feladatellátás jogosultjainak, kötelezettjeinek, valamint a gazdálkodási jogköröket gyakorlók közül az érvényesítő kijelölését.

A megállapodást a Nek.₂ tv. 159. § (3) bekezdésében előírt határidőn túl vizsgálták felül. A 2012. július 1-jétől hatályos új megállapodásban³ rendelkeztek az ingyenes helyiséghasználatról, a költségvetés elkészítésével és jóváhagyásával, valamint a költségvetéssel összefüggő adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos feladatokról, határidőkről és felelősökről, az önálló fizetési számla nyitásáról, azonban **nem rögzítették:**

- a Nek.₂ tv. 80. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak ellenére a törzskönyvi nyilvántartásba vételével és az adószám igénylésével kapcsolatos határidőket, együttműködési kötelezettséget és ezek felelőseinek konkrét kijelölését;
- a Nek.₂ tv. 80. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltakat figyelmen kívül hagyva a Nemzetiségi Önkormányzat kötelezettségvállalásaival kapcsolatban a Települési Önkormányzatot terhelő érvényesítési feladatot ellátó személy konkrét kijelölését;
- a Nek.₂ tv. 80. § (3) bekezdés c) pontjában előírtak ellenére a Nemzetiségi Önkormányzat kötelezettségvállalásának szabályait, különösen az összeférhetetlenségi, nyilvántartási kötelezettségekre;
- a Nek.₂ tv. 80. § (3) bekezdése d) pontjában előírtak ellenére a Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeinek és gazdálkodásának eljárási és dokumentációs részletszabályait;
- a Nek.₂ tv. 80. § (4) bekezdése ellenére annak előírását, hogy a körjegyző₂ vagy – a körjegyzővel₂ azonos képesítési előírásoknak megfelelő – megbízottja jelezze a Nemzetiségi Önkormányzat képviselő-testületi ülésein az észlelt törvénysértést.

² Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete az 1/2011. (I. 10.) számú határozatával fogadta el az előterjesztett megállapodás-tervezetet.

³ Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a 12/2012. (VI. 8.) számú határozatával fogadta el az előterjesztett megállapodás-tervezetet, amely 2012. július 1-én lépett hatályba.

A Nek.₂ tv. 80. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére nem írták elő a Települési Önkormányzat és a Nemzetiségi Önkormányzat SZMSZ-ében a 2012. július 1-jétől hatályos együttműködési megállapodás szerinti módosított működési feltételeket.

A Települési Önkormányzat az ellenőrzött időszakban a szabályozás hiányossága ellenére biztosította a Nemzetiségi Önkormányzat működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

2. A GAZDÁLKODÁSI FELADATOK ELLÁTÁSÁNAK SZABÁLYSZERŰSÉGE

2.1. A költségvetésre és zárszámadásra, valamint a kincstári adatszolgáltatás rendjére vonatkozó jogszabályi előírások betartása

A Nemzetiségi Önkormányzat **költségvetésére és zárszámadására vonatkozó jogszabályi előírásokat részben tartották be.** A költségvetési és zárszámadási határozatok egymással összehasonlítható szerkezetben készültek, azokat a Települési Önkormányzat költségvetési és zárszámadási rendeletébe változatlan formában beépítették. A Nemzetiségi Önkormányzat elnöke a költségvetési előirányzatok felhasználásához szükséges mértékben kezdeményezte azok módosítását, biztosította a tárgyévi fizetési kötelezettség vállalásához szükséges fedezetet.

A Nemzetiségi Önkormányzat 2011. évi költségvetési határozata az Ámr.-ben előírtaknak megfelelően tartalmazta a bevételi forrásokat jogcímcsoportonkénti részletezettségben, a működési, fenntartási kiadási előirányzatokat kiemelt előirányzatonként részletezve, a tárgyévi költségvetési bevételeket és kiadásokat, azonban nem tartalmazta az Ámr. 36. § (1) bekezdés k) pontja előírása ellenére az év várható bevételi és kiadási előirányzatainak teljesüléséről az előirányzat felhasználási ütemtervet.

A Nemzetiségi Önkormányzat a 2011. évi költségvetési határozatát az Ámr. 37. § (3) bekezdésben foglalt határidőn túl fogadta el, azonban ez nem akadályozta a Települési Önkormányzat költségvetési rendeletének határidőben történő elfogadását. A Képviselő-testület a zárszámadási határozatot határidőben alkotta meg.

A Nemzetiségi Önkormányzat elnöke a 2012. évi költségvetési határozattervezetet a Képviselő-testület elé terjesztette, ami tartalmában megfelelt a jogszabályi előírásoknak, de az Áht.₂ 24. § (4) bekezdés a) pontját figyelmen kívül hagyva nem mutatta be az előirányzat felhasználási tervet.

A 2012. évi költségvetéshez kapcsolódó, a Nemzetiségi Önkormányzatra vonatkozó kincstári adatszolgáltatási kötelezettségének a körjegyző₂ határidőben eleget tett.

2.2. A Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága

A Nemzetiségi Önkormányzat **gazdálkodásának szabályozásáról** az ellenőrzött időszakban a körjegyző_{1,2} nem gondoskodott, mert:

- a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodási feladatait ellátó Körjegyzőség_{1,2} a Számv. tv. 14. § (3) és (5) bekezdése, a 161. § (1) bekezdése, valamint az Áhsz. 8. § (3)-(4) bekezdései és a 49. § (1) bekezdésében foglalt előírások ellenére nem rendelkezett – hatályba léptetett – számviteli politikával, és a kapcsolódó eszközök és források leltározási és leltárkészítési, értékelési és pénzkezelési szabályzatokkal, valamint számlarenddel;
- a 2011. évben az Ámr. 20. § (2) bekezdés h) pontjában, 2012. I. félévben az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában foglaltak ellenére a Körjegyzőség_{1,2} SZMSZ-e a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával kapcsolatos feladat- és hatásköröket, a hatáskörök gyakorlásának módját, a helyettesítés rendjét és az ezekre vonatkozó felelősségi szabályokat nem tartalmazta;
- a körjegyző_{1,2} a 2011. évben az Ámr. 156. § (2)-(3) bekezdésében, a 157. § (1) bekezdésében és az Áht.₁ 121/A. § (4) bekezdésében, 2012. I. félévben a Bkr. 6. § (3)-(4) bekezdéseiben, a 7. § (1) bekezdésében, valamint a 8. § (2)-(4) bekezdéseiben előírtak ellenére nem készítette el az ellenőrzési nyomvonalat és a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjét, valamint a kockázatkezelés, illetve a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés szabályozását.

A Nemzetiségi Önkormányzat **operatív gazdálkodási jogköreinek kialakítása** az ellenőrzött időszakban **nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, mert** a körjegyző_{1,2} a 2011. évben az Ámr. 20. § (3) bekezdés a) pontjában, a 2012. I. félévében az Áht.₂ 10. § (5) bekezdésében és az Ávr. 13. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt előírás ellenére nem gondoskodott a gazdálkodással – így különösen a kötelezettségvállalással, az ellenjegyzéssel, a szakmai teljesítésigazolással, az érvényesítéssel, az utalványozás gyakorlásának módjával, eljárási és dokumentációs részletszabályaival, valamint az ezeket végző személyek kijelölésének rendjével – az ellenőrzési, adatszolgáltatási és beszámolósi feladatok teljesítésével kapcsolatos belső előírásokat, feltételeket tartalmazó, hatályba helyezett, hiteles szabályozásról.

A 2011. évben az operatív gazdálkodással kapcsolatos feladat- és hatásköröket az együttműködési megállapodásban részben meghatározták, azonban a körjegyző₁ az Ámr. 20. § (3) bekezdés a) pontjában és a 77. § (4) bekezdésében előírtak ellenére nem jelölte ki az érvényesítési feladatokat ellátó személyt.

A 2012. július 1-jétől hatályos együttműködési megállapodásban részben meghatározták az operatív gazdálkodással kapcsolatos feladat- és hatásköröket, azonban a körjegyző₂ az – Áht.₂ 38. § (2) bekezdésében, az Ávr. 55. § (2) bekezdés g) pontjában, illetve 58. § (4) bekezdésben előírtak ellenére – az érvényesítést végző személyt nem jelölte ki, valamint a pénzügyi ellenjegyzésre szóló felhatalmazásokat nem terjesztette ki a Nemzetiségi Önkormányzattal kapcsolatos feladatokra.

2.3. A pénzügyi kontrollok működése

A Nemzetiségi Önkormányzatnál a **2011. évi működési célú pénzeszközátadás**, valamint a **dologi és egyéb folyó kiadások teljesítése során** a kötelezettségvállalás ellenjegyzése, a szakmai teljesítés igazolása és az utalvány ellenjegyzése **kontrollok működésének megfelelése** – a 2. számú függelékben részletezett értékelési szempontok alapján – **gyenge volt**, a hibák száma a lényegességi szintet, a kritikus hibahatárt elérte, mert:

- a kötelezettségvállalásra az Ámr. 74. § (1) bekezdésében foglaltakat figyelmen kívül hagyva ellenjegyzés nélkül került sor, így az Ámr. 74. § (3) bekezdése előírása ellenére a kötelezettségvállalás előtt nem történt meg a szabad előirányzat rendelkezésre állásának, valamint a kifizetés tervezett időpontjában a fedezet rendelkezésre állásának az ellenőrzése;
- a működési célú pénzeszközátadás esetében az Ámr. 76. § (1) és (3) bekezdésében foglaltak ellenére nem történt meg a kifizetés jogosságának és összegszerűségének szakmai teljesítésigazolása. A dologi és egyéb folyó kiadások teljesítése során a szakmai teljesítésigazolást olyan személy végezte, akinek aláírás-mintája - az Ámr. 80. § (3) bekezdésében előírt nyilvántartásban, annak hiányában - nem szerepelt, így ellenőrzési feladatainak szabályszerűen nem tudott eleget tenni;
- az Ámr. 79. § (2) bekezdésben előírtak ellenére a kifizetéseket az utalvány ellenjegyzése nélkül teljesítették, így a szakmai teljesítésigazolás és az érvényesítés megtörténtének, és a gazdálkodási szabályok érvényesülésének ellenőrzése elmaradt.

A Nemzetiségi Önkormányzatnál **2012. I. félévben a működési célú pénzeszközátadás**, valamint a **dologi és egyéb folyó kiadások teljesítése során** a pénzügyi ellenjegyzés, a teljesítés igazolás és az érvényesítés **kontrollok működésének megfelelése** – a 2. számú függelékben részletezett értékelési szempontok alapján – **gyenge volt**, a hibák száma a lényegességi szintet, a kritikus hibahatárt elérte, mert:

- a kötelezettségvállalásra az Áht.₂ 37. § (1) bekezdésben foglaltak ellenére pénzügyi ellenjegyzés nélkül került sor, így a kötelezettségvállalás előtt nem történt meg a szabad előirányzat, valamint – a kifizetés tervezett időpontjában – a fedezet rendelkezésre állásának, továbbá annak ellenőrzése, hogy a kötelezettségvállalás nem sérti-e a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat;
- az Ávr. 57. § (1) és (3) bekezdésben foglaltak ellenére nem végezték el a kiadás jogosságának és összegszerűségének – ellenszolgáltatást is magában foglaló kötelezettségvállalás esetében – a szerződés teljesítésének ellenőrzését és igazolását;
- az érvényesítést – az Áht.₂ 38. § (2) bekezdésében, az Ávr. 55. § (2) bekezdés g) pontjában, illetve 58. § (4) bekezdésében foglaltakat figyelmen kívül hagyva – kijelöléssel nem rendelkező személy jogosulatlanul végezte, így szabályszerűen nem történt meg az összegszerűség, a fedezet meglétének, valamint a gazdálkodásra vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése.

A Nemzetiségi Önkormányzat 2011. évi és 2012. I. félévi költségvetési beszámolója és a főkönyvi könyvelés közötti egyezőséget nem biztosították, amellyel megsértették a Számv. tv. 15. § (2) és (3) bekezdéseiben foglalt teljesség és valódiság számviteli alapelveket.

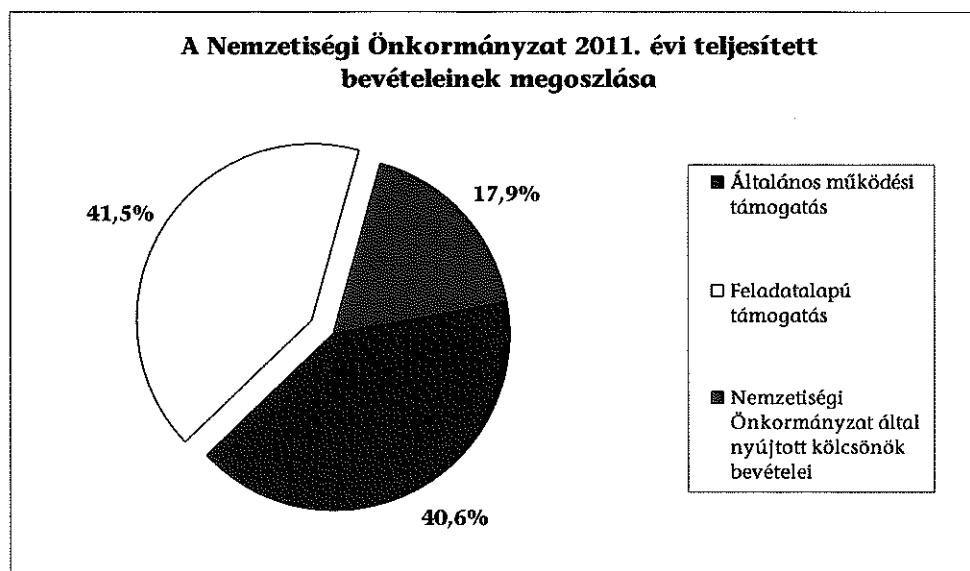
- A költségvetési beszámoló szerint a Nemzetiségi Önkormányzat a 2011. évben 515 ezer Ft költségvetési bevételt ért el és 515 ezer Ft költségvetési kiadást teljesített. A beszámoló készítésekor nem vették figyelembe, hogy 2011. december 31-én a pénzmaradványból az általános támogatás maradványa 65 ezer Ft volt, amelynek figyelembe vételével – helyes könyvelés esetén – a ténylegesen teljesített bevétel 580 ezer Ft.
- A 2012. I. félévi beszámoló alapján a teljesített költségvetési bevétel 264 ezer Ft, a teljesített költségvetési kiadás pedig 106 ezer Ft volt. A 2012. I. félévi főkönyvi könyvelés adatai alapján a tényleges bevétel 289 ezer Ft, amelyet a 215 ezer Ft általános működési támogatás, a 65 ezer Ft előző évi pénzmaradvány átvétel, illetve a kilenc ezer Ft kölcsön bevételei eredményeztek. A tényleges teljesített kiadás 181 ezer Ft volt, a költségvetési beszámolóhoz képest a 75 ezer Ft eltérést az okozta, hogy a költségvetési beszámoló nem tartalmazta a június hónapban lekönyvelt négy pénztári és egy banki teljesített kiadást.

3. A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATTAL ÖSSZEFÜGGŐ GAZDÁLKODÁSI FELADATOK BELSŐ ELLENŐRZÉSE

A Körjegyzőség₁ 2011. évi belső ellenőrzési tervét megalapozó **kockázatelemzés** – az Ámr. 157. § (2) bekezdés előírása ellenére – **nem terjedt ki** a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával összefüggő végrehajtási feladatok ellátására. A Körjegyzőség₂ 2012. évi belső ellenőrzési terve – a Ber. 18. § előírását figyelmen kívül hagyva – nem kockázatelemzés alapján készült. Az éves ellenőrzési tervek nem tartalmaztak a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával összefüggő végrehajtási feladatok ellátására irányuló ellenőrzéseket, ilyen céllal belső ellenőrzést az ellenőrzött időszakban nem végeztek. A körjegyző_{1,2} az ellenőrzött időszakban az Áht.₁ 121/B. § (4) bekezdés és az Áht.₂ 70. § (1) bekezdése előírása ellenére nem biztosította a Körjegyzőség_{1,2} belső ellenőrzése keretében a Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásával összefüggő végrehajtási feladatok belső ellenőrzését.

4. A 2011. ÉVI FELADATALAPÚ TÁMOGATÁS FELHASZNÁLÁSÁNAK, ELSZÁMOLÁSÁNAK SZABÁLYSZERŰSÉGE

A Nemzetiségi Önkormányzat a 2011. évben 214 ezer Ft **feladatalapú** támogatásban részesült, amelynek az összes bevételhez viszonyított részarányát az alábbi ábra szemlélteti:

A 2011. évben folyósított támogatást a jogszabályi előírásokkal összhangban a tárgyévben felhasználták. **Elszámolása** a támogatási kormányrendelet 7. § (2) bekezdésében hivatkozott Áht.₁-nek „a helyi önkormányzatok elszámolási rendjére vonatkozó rendelkezései alkalmazása” előírása ellenére **nem történt meg**. A támogatás felhasználását, elszámolását az ellenőrzésre jogosult szervek nem ellenőrizték.

5. A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT FELADATELLÁTÁSA

A Nemzetiségi Önkormányzat **feladatellátásának tárgya** részben volt összhangban a Nek._{1,2} tv. előírásaival. A Nek.₁ tv. 5/A. § (1) bekezdése és a Nek.₂ tv. 10. § (1) bekezdése szerinti, a nemzetiségi érdekek védelmével és képviselésével kapcsolatos alapvető feladata ellátásához biztosította a szükséges szervezeti, személyi és anyagi feltételeket, valamint önként vállalt feladatokat látott el a kisebbségi oktatás és a hagyományápolás területén. Az ellenőrzött időszakban magánszemélyeknek nyújtott visszatérítendő támogatások azonban nem minősültek a Nek.₁ tv. 30. § (1) bekezdésében, a Nek.₂ tv. 116. § (2), valamint a 124. § (1) bekezdésében foglaltak alapján nemzetiségi közügynek.

A Nemzetiségi Önkormányzat a 2011. évben három magánszemélynek összesen 95 ezer Ft, a 2012. év I. félévében szintén három magánszemélynek összesen 105 ezer Ft visszatérítendő támogatást nyújtott. A Nemzetiségi Önkormányzat

megszüntetéséig a támogatás teljes összegének visszafizetése nem történt meg, a fennálló követelés összege 100 ezer Ft⁴.

A Nemzetiségi Önkormányzat az ellenőrzött időszakban hatósági tevékenységet nem végzett, közüzemi szolgáltatással összefüggő feladatot nem látott el.

Budapest, 2013. 12. hónap 11. nap

Domokos László

elnök

Melléklet: 1 db

Függelék: 2 db

⁴ A Mernyei Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője által 2013. május 2-án tett nyilatkozata szerint.

**A Nemzetiségi Önkormányzat 2011. évi és 2012. I. félévi
gazdálkodásának főbb adatai, mutatói**

A) BEVÉTELEK

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	2011. év				2012. év		2012. I. félév	
	eredeti ei.	módosított ei.	teljesítés	teljesítés megoszlása (%)	eredeti ei.	módosított ei.	teljesítés	teljesítés megoszlása (%)
Intézményi működési bevétel	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0	0,0%
Általános működési támogatás	600,0	209,0	209,0	40,6%	600,0	638,0	215,0	81,4%
Feladatalapú támogatás	0,0	214,0	214,0	41,5%	0,0	0,0	0,0	0,0%
Települési Önkormányzat által nyújtott támogatás	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0	0,0%
Kölcsönök bevételei	0,0	92,0	92,0	17,9%	0,0	9,0	9,0	3,4%
Pénzforgalmi bevételek összesen	600,0	515,0	515,0	100,0%	600,0	647,0	224,0	84,8%
Előző évi pénzmaradvány felhasználás	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0	40,0	15,2%
Bevételek	600,0	515,0	515,0	100,0%	600,0	647,0	264,0	100,0%

B) KIADÁSOK

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	2011. év				2012. év		2012. I. félév	
	eredeti ei.	módosított ei.	teljesítés	teljesítés megoszlása (%)	eredeti ei.	módosított ei.	teljesítés	teljesítés megoszlása (%)
Személyi juttatások	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0	0,0%
Munkaadókat terhelő járulékok	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0	0,0%
Dologi és egyéb folyó kiadások	380,0	380,0	380,0	73,8%	380,0	397,0	74,0	69,8%
Támogatásértékű működési kiadás	220,0	40,0	40,0	7,8%	220,0	220,0	2,0	1,9%
Működési kiadások összesen	600,0	420,0	420,0	81,6%	600,0	617,0	76,0	71,7%
Felhalmozási kiadások	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0	0,0%
Kölcsönök kiadásai	0,0	95,0	95,0	18,4%	0,0	30,0	30,0	28,3%
Kiadások összesen	600,0	515,0	515,0	100,0%	600,0	647,0	106,0	100,0%

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

- feladatalapú támogatás A támogatási évben általános működési támogatásban részesült, és a Támogatónak a Kincstárhoz intézett, a feladatalapú támogatás utalására vonatkozó rendelkező levele keltének időpontjában működő nemzetiségi önkormányzatoknak a támogatási kormányrendeletben rögzített feltételrendszer alapján nyújtható támogatás. A feladatalapú támogatás a nemzetiségi közügyeknek a nemzetiségi önkormányzatok által történő ellátását szolgálja. (A támogatási kormányrendelet 2. § (2) bekezdés c) pont, és 4. § (1) bekezdés alapján.)
- megállapodás A nemzetiségi önkormányzatnak a működési feltételei biztosítására, továbbá a bevételeivel és a kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatai végrehajtására a székhelye szerinti települési önkormányzattal megkötött megállapodás. (Az Áht.₁ 66. §, a Nek.₂ tv. 80. § (2) bekezdés, valamint az Áht.₂ 27. § (2) bekezdés alapján levezetett fogalom.)
- nemzetiség Minden olyan Magyarország területén legalább egy évszázada honos népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van és a lakosság többi részétől saját nyelve és kultúrája, hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozás-tudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul. (A Nek.₁ tv. 1. § (2) bekezdése, valamint a Nek.₂ tv. 1. § (1) bekezdése alapján levezetett fogalom.)
- nemzetiségi közügy Az egyéni és közösségi jogok érvényesülése, a nemzetiséghez tartozók érdekeinek kifejezésre juttatása – különösen az anyanyelv ápolása, őrzése és gyarapítása, továbbá a nemzetiségek kulturális autonómiájának a nemzetiségi önkormányzatok által történő megvalósítása és megőrzése – érdekében a nemzetiséghez tartozók meghatározott közszolgáltatásokkal való ellátásával, ezen ügyek önálló vitelével és az ehhez szükséges szervezeti, személyi és anyagi feltételek megteremtésével összefüggő ügy. A közhatalmat gyakorló állami és helyi önkormányzati szervekben, továbbá a nemzetiségi önkormányzati szervekben való nemzetiségi képviselőhöz és mindezek szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek biztosításához kapcsolódó ügy. (A Nek.₁ tv. 6/A. § 1. pontjából és a Nek.₂ tv. 2. § 1. pontjából levezetett fogalom.)

nemzetiségi önkormányzat

Törvényben meghatározott nemzetiségi közszolgáltatási feladatokat ellátó, testületi formában működő, jogi személyiséggel rendelkező, demokratikus választások útján törvény alapján létrehozott szervezet, amely a nemzetiségi közösséget megillető jogosultságok érvényesítésére, a nemzetiségek érdekeinek védelmére és képviselésére, a feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetiségi közügyek települési, területi vagy országos szinten történő önálló intézésére jön létre. (A Nek.₁ tv. 6/A. § (1) bekezdés 2. pontjából, valamint a Nek.₂ tv. 2. § 2. pontjából levezetett fogalom.) A jelentésben e fogalmat a települési nemzetiségi önkormányzatokra leszűkítve használjuk.

pénzügyi kontrollok

a kötelezettségvállalás és az utalvány ellenjegyzése, valamint a szakmai teljesítés igazolása 2011. december 31-éig, 2012. január 1-jétől a pénzügyi ellenjegyzés, a teljesítés igazolása és az érvényesítés.

A PÉNZÜGYI KONTROLLOK MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE

A pénzügyi kontrollok működése megfelelőségének vizsgálatát többlépcsős megfelelőségi tesztek útján, megismételt eljárással, a könyvviteli tételekből vett egyszerű véletlen minta alapján végeztük. A tesztelést az értékelésre kiválasztott három terület – a dologi és egyéb folyó kiadásoknál teljesített kifizetések, az államháztartáson belülről és kívülről, működési és felhalmozási célra teljesített pénzeszközátadások, illetve a szociálpolitikai ellátások teljesített kiadásainál végeztük el.

Az ellenőrzés során alkalmazott módszer (többlépcsős megfelelőségi teszt) lényege, hogy a kiválasztott minta ellenőrzését csak addig végezzük, amíg elegendő és megfelelő bizonyítékot nem szerzünk a vizsgált pénzügyi kontroll működésének megfelelő, vagy nem megfelelő voltáról. A megismételt eljárás alkalmazása a szándékolt hatáshoz (törvényes működés, kitűzött célok, teljesítmények elérése, veszteséget okozó kockázatok megelőzése, mérséklése, feltárása) viszonyítva lehetővé teszi a kontrolltevékenységek tényleges hatásának vizsgálatát, ez alapján a működés megfelelősége értékelését. Ennek keretében a számvevő bizonyosságot szerez arról, hogy a rendelkezésre álló szabályozás és dokumentumok alapján a pénzügyi kontrollokhoz szükséges – jogszabályokban előírt – ellenőrzési lépéseket végrehajtották-e.

A tesztek kiértékelése évenkénti bontásban két szinten történt. Először az egyes tevékenységi területekre meghatározott pénzügyi kontrollokat értékeltük, majd általános következtetést vontunk le a pénzügyi kontrollok együttes megfelelősége tekintetében. Az ellenőrzésre kijelölt területek kifizetéseinél a pénzügyi kontrollok működése „kiváló”, „jó” vagy „gyenge” minősítést kaphatott.

Az értékelésnél meghatározott lényegességi szint a könyvelési adatállományból vett mintanagysághoz megadott kritikus hibák száma.

A pénzügyi kontrollok működését:

- kiválónak értékeltük abban az esetben, ha azok működése megfelel a hibák megelőzésére és kijavítására meghatározott jogszabályi és helyi szintű szabályozásnak (eseti hibák);
- jónak minősítettük, ha a megállapított kisebb (tolerálható mértékű) hiányosságok nem veszélyeztetik az ellenőrzött területek hibáinak megelőzését és kijavítását (a hibák száma nem érte el a kritikus hibák számát, azaz a lényegességi szintet);
- gyengének értékeltük, amennyiben a kontrollok működésében előforduló hiányosságok miatt nem biztosított a hibák megelőzése, feltárása, kijavítása (a hibák száma elérte az ellenőrzött tételektől függően megállapított kritikus hibák számát, azaz a lényegességi szintet).